

KESKKONNAMINISTEERIUM

Tuumaenergia töörühma kohtumine

Tallinn

29. september 2021

Algus kell 15:00 lõpp kell 17:00

Juhatas: Meelis Münt
Protokollis: Marilyn Jaska

Võtsid osa:

Meelis Münt – Keskkonnaministeerium, kantsler
Heidi Koger – Keskkonnaministeerium, välisõhu ja kiirgusosakonna juhataja
Reelika Runnel – Keskkonnaministeerium, välissuhete osakonna nõunik kiirgusküsimustes
Marilyn Jaska – Keskkonnaministeerium, välisõhu ja kiirgusosakonna nõunik
Ilmar Puskar – Keskkonnaamet, kliima- ja kiirgusosakonna juhataja
Heddi Lutterus – Justiitsministeerium, asekancler
Kaia Sarnet – Rahandusministeerium, regionaalvaldkonna asekancler
Katri-Liis Ennok - Rahandusministeerium, planeeringute osakonna juhataja
Tiit Oidjärv – Rahandusministeerium, planeeringute osakonna juhataja asetäitja
Sten Andreas Ehrlich – Sotsiaalministeerium, tööala asekancler
Triin Reisner – Riigikantselei, strateegiabüroo nõunik
Kaja Tael – Välisministeerium, kliima- ja energiapoliitika erivolitustega diplomaatiline esindaja
Timo Tatar – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, energeetika asekancler

Päevakord:

1. Tervitussõnad ja päevakava tutvustus
2. Ettekanne Soome tuumaregulaatorilt STUK – organisatsiooni tutvustus ja rahvusvaheline koostöö
3. Eesti lähiriikide energiamajanduse arengusuunad ja vaated tuumaenergiale – Välisministeerium
4. Eelarve ja uuringute vajaduse küsimused – taotluse esitamine VV reservi – Keskkonnaministeerium
5. Ruumiplaneerimise alltöörühma loomine ja asukohtade eeluuringu lähteülesande koostamine – Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium
6. Arutelu ja edasised sammud

1. Ettekanne Soome tuumaregulaatorilt STUK – organisatsiooni tutvustus ja rahvusvaheline koostöö

Soome tuumaregulaatori poolt tegid ettekanded tuumareaktorite reguleerimise osakonna nõunik Minna Tuomainen ja ekspertteenuste osakonna rahvusvaheliste projektide juhataja Aapo Tanskanen. Anti ülevaade STUKi tegevustest (regulatsioonid, teadus- ja arendustöö, ekspertteenuste pakkumine), Soome tuumaenergia valdkonnast ja tegutsevatest reaktoritest. Väikeste moodulreaktorite (SMR) osas ei ole ühtegi reaalset projekti ega tegevust alustatud, kuid STUK peab teemat oluliseks ning osaleb aktiivselt rahvusvahelistel aruteludel ning on välja

andnud juhendi „Eeldused väikeste moodulreaktorite ohutuks kasutamiseks“
<https://www.julkari.fi/handle/10024/139290>

2. Eesti lähiriikide energiamajanduse arengusuunad ja vaated tuumaenergiale – Välisministeerium

Välisministeerium kaardistas Läti (LV), Leedu (LT), Poola (PL), Soome (FI), Rootsi (SE), Taani (DK), Norra (NO), Island (IS), Saksamaa (DE) ja Prantsusmaa (FR) energiamajanduse arengusuunad. Kaja Tael esitas tulemustest kokkuvõtte ning põhjalikum ülevaade saadeti töörühma liikmetele kirjalikult. FI, SE, DE, IS, FR on seadnud siseriikliku kliimanetraalsuse eesmärgi varasemaks kui ELs kokku lepitud 2050, DK eesmärk on jäänud 2050 juurde, NO 90-95% juurde 2050. aastaks. Kõige suurem sõltuvus fossiilidest on EE-l ja PL-l, kuid mõlemad riigid on seadnud siseriiklikud eesmärgid vastavalt põlevkivist ja kivisöest loobumise kohta energeetikas. Taastuvenergia osakaal elektritootmises (NB! referentsaastad võivad erineda) on skaalal: ca 11% PL, 23% FR, 24% LT, 40% FI, 41% LV, 42% DE, 55% SE, 80% DK, 95% NO (hüdroenergia) ja ligi 100% IS (65% sellest geotermaalenergia). Tuumaenergia moodustab FR-s >50%, FI-s ca 35%, SE-s 39 % (plaan loobuda), LT ja DE on tuumaenergiast loobunud, LV-s, DK-s, NO-s ja IS-l pole praegu tuumaenergia kaalumisel, PL on langetanud poliitilise otsuse tuumaenergiale osaliseks üleminekuks.

3. Eelarve ja uuringute vajaduse küsimused, taotluse esitamine VV reservi – Keskkonnaministeerium

Ministeeriumite vaheliste kohtumiste tulemusena on kaardistatud tellitavate tööde/uuringute vajadused:

1. asukohtade eelanalüüs (RaM)
2. julgeolekuteemaline uuring (SiM)
3. hädaolukordadeks valmisoleku analüüs (KeA)
4. tööstussektori ülevaade (MkM)
5. kommunikatsioonistrateegia ja -tegevused (KeM)
6. eksperthinnangu koostamine vahearuanadele (KeM)

Lähteülesanded on koostatud julgeoleku teemalise uuringu, hädaolukordadeks valmisoleku analüüsi ja eksperthinnangu tellimiseks vahearuanadele ning hetkel ülevaatamisel. Nende põhjal selgub täpne eelarvevajadus, mille alusel esitatakse taotlus VV reservist rahaliste vahendite eraldamiseks. KeM valmistab ette taotluse ning seletuskirja, kaasates vastutavaid ministeeriumeid.

4. Ruumiplaneerimise alltöörühma loomine ja asukohtade eeluuringu lähteülesande koostamine – Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium.

Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) teekaardi kohaselt, tuleb aruandes välja pakkuda üks või mitu potentsiaalset asukohta. Kui sobivaid asukohti ei leita, siis tuumaprogramm jätkuda ei saa. Keskkonnaministeerium ja Rahandusministeerium tegid töörühmale ettepaneku asukohtade eelanalüüsi alltöörühma loomiseks ning selle töökorralduse kinnitamiseks töörühma esimehe käskkirjaga. Töörühma ülesandeks oleks lähteülesande koostamine ja sisendi andmine tuumaelektrijaama ja kasutatud tuumakütuse lõppladustuspaiga asukohtade eeluuringu tellimiseks ja teostamiseks ning tellitud tööde ülevaatamine ja kontrollimine.

5. Arutelu ja edasised sammud

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on kaardistanud Eesti elektrivõrgu hetkeseisu ja sellega liitumise võimalused. Ülevaadet tutvustatakse tuumaenergia töörühma järgmisel kohtumisel.

Eestile on pakkunud koostööd, seda eelkõige koolituste osas, erinevad riigid (nt FR, DE, JP, US). Keskkonnaministeerium koordineerib suhtlust potentsiaalsete partneritega ning kohtumised/seminarid kooskõlastatakse töörühmas. Samuti pakub erinevaid temaatilisi seminare ja koolitusi IAEA. Koolituspakkumised edastatakse tuumaenergia töörühma listi kaudu.

Edasised sammud ja kokkulepped:

- Töörühm kiitis heaks asukohtade eelanalüüsi alltöörühma loomise. Keskkonnaministeerium ja Rahandusministeerium kaardistavad kaastavad asutused, esitavad neile ettepaneku oma liikme määramiseks ning valmistavad ette alltöörühma töökorralduse dokumendi.
- Lisaeelarve vajadusega ministeeriumid (RaM, SiM, Mkm, KeM) vaatavad üle olemasolevad lähteülesanded, täpse eelarvevajaduse ja põhjendused ning teevad koostööd taotluse esitamiseks VV reservist rahaliste vahendite eraldamiseks. Koostatud lähteülesanded saadetakse tutvumiseks ja kommenteerimiseks kõigile töörühma liikmetele.
- KeM vastab FR saatkonnale, et töörühma liikmed on huvitatud riigi tuumaekspertiisi ja koostöövõimalusi käsitlevast kohtumisest. Täpne kuupäev ja osalejad täpsustuvad edasise suhtluse käigus ning infovahetus toimub töörühma listi kaudu.
- Järgmine töörühma kohtumine toimub 27. oktoobril.

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Münt
Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Marily Jaska
Protokollija